

Briuselis, 2020 06 02
COM(2020) 233 final

2020/0113 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo dėl COVID-19 krizės poveikio iš dalies keičiamos Reglamento (ES) 2016/1628
pereinamojo laikotarpio nuostatos**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

COVID-19 pandemija labai trikdo tiekimo grandinę, o tai turi įtakos ne keliais judančių mechanizmų (NKJM) gamintojų gebėjimui laikytis kai kurių 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/1628 dėl reikalavimų, susijusių su ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių dujinių ir kietųjų dalelių išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis ir tipo patvirtinimu, nustatytų terminų.

Tame reglamente nustatytos naujos išmetamųjų teršalų ribinės vertės, vadinamos V etapu, kuriomis siekiama mažinti dabartinį ne keliais judančių mechanizmų variklių išmetamų oro teršalų kiekį. Atsižvelgiant į struktūrinį iššūkį tam tikriems gamintojams pereiti prie V etapo išmetamųjų teršalų ribinių verčių, reglamente numatyta šiek tiek laiko pasirengti šiam perėjimui.

Atsižvelgiant į 58 straipsnio 5 dalyje numatytus pereinamuosius laikotarpius ir to reglamento III priede nustatytas datas, iki 2020 m. birželio 30 d. gamintojai turi gaminti NKJM su šių kategorijų pereinamaisiais varikliais: NRE, kurių galios intervalas $<56 \text{ kW}$ ir $\geq 130 \text{ kW}$, NRG, NRSh, NRS, IWP ir IWA, kurių galios intervalas $19 \leq P < 300$, SMB ir ATS. Tada iki 2020 m. gruodžio 31 d. jie turi pateikti šiuos mechanizmus Sąjungos rinkai.

Tačiau dėl COVID-19 protrūkio visiškai nutrūko dalių ir komponentų tiekimas, todėl gamintojai turėjo variklių ir nebaigtų gaminti produktų atsargų. Dėl šio sutrikimo daugelis variklių ir mašinų gamintojų negalės laikytis pirmiau nurodytų terminų nepatirdami didelės ekonominės žalos.

Atsižvelgiant į šį sutrikimą, kurio nebuvo galima numatyti, NKJM ir traktorių su pereinamojo laikotarpio varikliais gamybos ir pateikimo rinkai datos atidedamos dvylikai mėnesių. Šių datų atidėjimas netaikomas pereinamojo laikotarpio varikliams, kuriems taikomos 58 straipsnio 5 dalies antroje, trečioje ir ketvirtoje pastraipose nurodytos datos.

Termino pratęsimas 12 mėnesių grindžiamas prekių, kuriose bus montuojami pereinamojo laikotarpio varikliai, sezoniškumu. Tai pirmiausia taikytina traktoriams ir sodo įrangai. Be to, sunku tiksliai nuspėti, kiek laiko papildomai prireiks prekėms (pvz., vidaus vandenų laivams) pagaminti. Galiausiai reikėtų pažymėti, kad, nepaisant pratęsimo trukmės, ekonominės veiklos vykdytojai nebus suinteresuoti ilgiau vilkinti mašinų, transporto priemonių ir laivų, dėl kurių jie jau patyrė išlaidų, gamybą ir pateikimą rinkai.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Subsidiarumo principas taikomas, nes pasiūlymas nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

Kadangi pasiūlymu iš dalies keičiami galiojantys ES teisės aktai, šiuos klausimus veiksmingai spręsti gali tik ES. Be to, politikos tikslų valstybės narės savo veiksmais negali deramai pasiekti.

Europos Sąjungos veiksmai yra būtini siekiant išvengti kliūčių bendrajai rinkai, visų pirma NKJM variklių srityje, ir dėl tarptautinio oro taršos pobūdžio.

Todėl pasiūlymas atitinka subsidarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, kadangi juo nesiekama daugiau nei būtina norint įgyvendinti tinkamo vidaus rinkos veikimo užtikrinimo tikslus tuo pačiu išlaikant aukštą visuomenės saugos ir aplinkosaugos lygį. Siūlomo pratęsimo trukmė atitinka numatomą sutrikimo dėl COVID-19 pandemijos trukmę.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas, kuriuo keičiamas reglamentas.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Prie šio pasiūlymo nepridėtas atskiras poveikio vertinimas, nes jau atliktas Reglamento (ES) 2016/1628 poveikio vertinimas. Šiuo pasiūlymu tas reglamentas iš esmės nekeičiamas ir juo susijusioms šalims nenustatoma naujų įpareigojimų. Jo pagrindinis tikslas – dėl išskirtinių priežasčių, susijusių su dabartiniu COVID-19 protrūkiu, pratęsti dvylikos mėnesių laikotarpiui pereinamojo laikotarpio variklių ir juose įrengtų mašinų gamybą ir pateikimą rinkai. Šis pasiūlymas neturi poveikio aplinkai, nes dėl priemonių galima lengviau pateikti rinkai prekes su varikliais, pagamintais iki pandemijos. Taip pat išvengiama būtinybės pašalinti reikalavimų neatitinkančias prekes su tokiais varikliais.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio ES institucijų biudžetui.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl COVID-19 krizės poveikio iš dalies keičiamos Reglamento (ES) 2016/1628 pereinamojo laikotarpio nuostatos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/1628² nustatyti reikalavimai, susiję su ne keliais judančių mechanizmų variklių išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis ir ES tipo patvirtinimo procedūromis;
- (2) naujoms išmetamųjų teršalų ribinėms vertėms, vadinamoms V etapu, taikomos datos nustatytos siekiant suteikti gamintojams aiškia ir išsamią informaciją ir tinkamą laikotarpį, kad jie galėtų pereiti prie naujo išmetamųjų teršalų kiekio nustatymo etapo, kartu gerokai sumažinant patvirtinimo institucijoms tenkančią administracinę naštą;
- (3) dėl COVID-19 protrūkio sutriko svarbiausių dalių ir komponentų tiekimo grandinė, todėl vėluojama juos tiekti varikliams ir mechanizms, kuriuose sumontuoti minėti varikliai, kurie atitinka ne tokias griežtas išmetamųjų teršalų ribines vertes kaip V etapo ribinės vertės ir kuriuos reikia pateikti rinkai iki Reglamente (ES) 2016/1628 nustatytų datų;
- (4) atsižvelgiant į COVID-19 protrūkio sukeltus sutrikimus, labai tikėtina, kad ne keliais judančių mechanizmų gamintojai, nepatirdami didelės ekonominės žalos, negalės užtikrinti, kad varikliai ir mechanizmai, kuriuose sumontuoti tie varikliai, kuriems taikomas pereinamasis laikotarpis, atitiktų Reglamente (ES) 2016/1628 nustatytus terminus;

¹ OL C , , p. .

² 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1628 dėl reikalavimų, susijusių su ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių dujinių ir kietųjų dalelių išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis ir tipo patvirtinimu, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1024/2012 ir (ES) Nr. 167/2013 ir iš dalies keičiama bei panaikinama Direktyva 97/68/EB (Tekstas svarbus EEE) (OL L 252, 2016 9 16, p. 53).

- (5) atsižvelgiant į dabartines aplinkybes ir siekiant užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą, teisinį tikrumą ir išvengti galimo rinkos sutrikdymo, būtina iš dalies pakeisti tam tikrų Reglamento (ES) 2016/1628 pereinamojo laikotarpio nuostatų taikymo datas;
- (6) atsižvelgiant į tai, kad šis pratęsimas neturės poveikio aplinkai, nes atitinkami pereinamojo laikotarpio varikliai jau pagaminti, ir į tai, kad sunku numatyti, kiek tiksliai bus vėluojama dėl COVID-19 pandemijos sukkelto sutrikimo, atitinkami terminai turėtų būti pratęsti 12 mėnesių;
- (7) atsižvelgiant į tai, kad Reglamento (ES) 2016/1628 58 straipsnio 5 dalyje tam tikriems varikliams numatytas pereinamasis laikotarpis baigsis 2020 m. gruodžio 31 d. ir kad gamintojai pereinamojo laikotarpio variklius turi gaminti iki 2020 m. birželio 30 d., šis reglamentas turėtų įsigaliooti skubos tvarka;
- (8) atsižvelgiant į šią skubą, prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje nustatytam aštuonių savaičių laikotarpiui būtina taikyti išimtį;
- (9) kadangi imtis priemonių būtina skubiai, šis reglamentas turėtų įsigaliooti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2016/1628 iš dalies keičiamas taip:

58 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(1) 5 dalis iš dalies keičiama taip:

(a) antros pastraipos pirmas sakinys pakeičiamas taip:

„Jei NRE pakategorės V etapo variklių pateikimo rinkai data, nustatyta III priede, yra 2020 m. sausio 1 d., valstybės narės leidžia pratęsti pirminės įrangos gamintojams, kurie per metus iš viso pagamina mažiau nei 100 ne keliais judančių mechanizmų su vidaus degimo varikliais vienetų, taikomą pereinamąjį laikotarpį ir pirmoje pastraipoje nurodytą 18 mėnesių laikotarpį dar 12 mėnesių.“;

(b) trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Mobiliuosiuose kranuose naudojamiems NRE pakategorės varikliams, kuriems III priede nustatyta V etapo variklių pateikimo rinkai data yra 2020 m. sausio 1 d., taikomas pereinamasis laikotarpis ir pirmoje pastraipoje nurodytas 18 mėnesių laikotarpis pratęsimi 12 mėnesių.“;

(c) Įrašoma ši papildoma penkta pastraipa:

„Jei visų pakategorių V etapo variklių, išskyrus nurodytuosius ketvirtoje pastraipoje, pateikimo rinkai data, nustatyta III priede, yra 2019 m. sausio 1 d., pereinamasis laikotarpis ir pirmoje pastraipoje nurodytas 18 mėnesių laikotarpis pratęsimi 12 mėnesių.“.

(2) 7 dalis papildoma šiuo d punktu:

„d) 36 mėnesiai nuo III priede nustatytos variklių pateikimo rinkai datos 5 dalies penktoje pastraipoje nustatytu atveju.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas